

ตอนที่ ๒๑ เมื่อผมตาย

ตายครั้งที่ ๕

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย ตอนที่แล้วเป็นการตายตอนที่ ๔ ตอนนี้ก็ว่ากันถึงการตายตอนที่ ๕ อย่างดีว่าการบันทึกวันนี้ก็ยังเป็นวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๒๗ ทบทวนกันไว้จะได้ทราบว่าบันทึกไว้ตั้งแต่เมื่อไร เพราะเสียงนี้มันคงจะยังอยู่เมื่อผมตายไปแล้วเสียงก็ยังอยู่ และเวลานี้ก็ยังมีกรป่วยไข้ไม่สบายเป็นปกติ มันงงครึ้นเวลาพูดหนึ่ง ๆ มีน ๆ สายตาก็สั้น มันจะเป็นอย่างไรก็ช่าง ถ้าเรื่องธรรมะผมผู้

คราวนี้เป็นการตายใหญ่ คราวนี้ตายเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๐ กิ่งพุทธกาลพอดี ความจริงผมเคยทราบว่่ากิ่งพุทธกาลไปแล้วว่าองค์สมเด็จพระประทีปแก้วทรงพยากรณ์ว่า "หลังจากกิ่งพุทธกาลไปแล้วพระพุทธานุชาจะรุ่งเรืองอีกวาระหนึ่ง และก็จะมีพระอริยเจ้ามากคล้ายสมัยพระองค์ยังอยู่" และปีนั้นก็เป็นการพอดี หลวงพ่อปานสั่งไว้ก่อนตายว่า

"สิงดำ ถ้าเจ้าบวชถึง ๒๐ พรรษาแล้วจงออกจากวัดบางนมโคไป จะไปอยู่ที่ไหนก็ตาม ถ้าขึ้นอยู่ที่นี้เจ้าจะไม่ได้ดี จงออกไปจากที่นี่"

ผมก็ยังเป็นคนมีกิเลส ความจริงก็ไม่อยากจะออก ถ้ามันไม่ป่วย คราวนั้นต้องป่วยจริง ๆ นอนโรงพยาบาลถึง ๒ ปี และพักฟื้นที่วัดชินวรสถิต ๗ ปี โรงพยาบาลอีก ๑ ปี อยู่กับท่านเจ้าคุณสุวรรณเมธี

ใช้การป่วยคราวนี้ผมเต็มใจออกจากวัด ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะวัดบางนมโคนี่ก็เป็นวัดที่ผมอยู่มานาน และก็ทำงานให้แก่วัดมาเยอะ แต่คนที่พยายามขัดคอกก็มีมาก ฉะนั้นการก้าวหน้าด้วยการบำรุงวัดจึงมีไม่สมกับที่เราตั้งใจ และผลใหญ่ที่ได้รับก็คือว่า เวลาผมป่วย ๒ ปี ไม่มีคนบางนมโคไปเยี่ยมเลย ก็มีไปเยี่ยม ๒ คน เป็นทายก จะว่าไม่มีเลยก็ได้ การไปแทนที่จะถามอาการป่วยไข้ไม่สบาย กลับไปถามทรัพย์สมบัติที่ผมหาไว้ "สิ่งนั้นสิ่งนี้ขอเถอะครับ" ผมก็เลยคิดในใจว่า ตาบลงบางนมโคนี่ไม่ควรจะหวลกลับไปอีก เราไม่ได้เกลียดคนบางนมโค แต่ว่าทำใจว่าคนบางนมโคลื้มง่าย ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะการป่วยคราวนั้นถึง ๒ ปี มาตอนหลังเมื่อเขาเห็นว่าผมมีอะไรเกิดขึ้นมา เขามาหาเขาบอก เขาไม่ทราบว่าผมป่วย ขนาดผมป่วย ๒ ปี พักฟื้น ๑ ปี เขาไม่

ทราบ ถ้าผมกลับไปทำอะไรอีก ถ้าผมแย่งมาก เขาคงไม่ทราบตามเดิม ผมคิดว่าคน
อย่างเราคนที่เขาไม่ต้องการจะทราบ ก็เลยไม่ต้องการเสียเลย อย่าเข้าไปเลยดีกว่า

ก็ตัดสินใจออกจากวัดโดยไม่ได้ลาจากตำแหน่งเจ้าอาวาส ผมอยากจะ
ให้มันขาดไปเสียเลย จะได้ไม่ต้องตั้งอะไรกันอีก ไอ่ศข้าง ขุนนางพระ ผมไม่เห็นมัน
เป็นประโยชน์ เป็นไปแล้วก็แค่นั้นแหละ มันไม่มีความหมาย

ก็รวมความว่าหลังจากนั้น เมื่อผมเข้ามาอยู่โรงพยาบาลแต่วันที่สาม
อาการของการป่วยทางท้องตามเดิม ก่อนที่จะเข้าไปป่วย สร้างโนนสร้างนี้ ความจริงผม
รู้ตัวก่อนหน้า ๓ ปี ว่าอีก ๓ ปีข้างหน้า ผมจะต้องป่วยและต้องนอนโรงพยาบาล ๒ ปี
และต้องออกมาพักฟื้นข้างนอกใกล้ ๆ โรงพยาบาลอีก ๑ ปี คือหมอคอยติดตามถาม
อาการของโรค

ไอ้ที่ผมรู้จริง ๆ ผมไม่รู้เอง ผมรู้จากพระ ขึ้นไปนมัสการที่ท่านกับบอกว่า
"งานต่าง ๆ ทั้งหมดให้ยับยั้ง ทำให้น้อย งานมันจะค้าง เพราะอีก ๓ ปี ข้างหน้าเธอจะ
ป่วย" อาการป่วยท่านบอกเสร็จ ผมก็ขยายงานหนักขึ้นรวบรัดงานให้มากขึ้น แต่ยาย
งานให้มากขึ้นสร้างภายนอก ซึ่งคนเขาช่วยเสร็จเรียบร้อย ผมก็เดินพาเหรดเข้า
โรงพยาบาลมันป่วยแล้ว เริ่มป่วยมาแล้ว ๑ ปี

พอเข้าโรงพยาบาล หมอก็บอกต้องนอนโรงพยาบาล ผมก็นอนคืนที่หนึ่ง
เวลาประมาณ ๒ ทุ่ม ทั้งอึดทั้งเสียดอย่างหนัก ทำท่าจะหายใจไม่ออก ผมภาวนาไม่ไหว
ผมก็นึกในใจ ร่างกายนี้พึ่งเมื่อไรขอไปอยู่พรหมเมื่อนั้น แล้วผมก็พุ่งกำลังใจวิมานพรหม
คืนอนที่นั่นสบาย ๆ เขามีดผมก็ลง

คืนที่สองใกล้จะ ๒ ทุ่ม อีกนาที่สองนาที่ มันก็เล่นแบบนั้นอีก ผมก็ทำ
ตามเดิม

พอคืนที่สามผมนึกว่า คืนนี้ต้องสู้ก่อน ข้าศึกมาต้องตั้งฐานรับ ต้องสกัด
ข้าศึก ข้าศึกก็คือมรณภัย เราอาจจะตายก็ได้ ไว้ใจมันไม่ได้ ความจริงตอนก่อนก็พร้อม
เสมอ แต่พร้อมอย่างสถานเบา คืนนี้เตรียมพร้อมสถานหนัก ถึงเวลา ๑ ทุ่มเตรียมไข
เตียงในลักษณะนั่ง นั่งฟังสบายและก็ภาวนาทำจิตเป็นสุข ผมไม่ใช้อารมณ์เครียดปั้งปั้ง
อย่างชาวบ้านเขา จิตใจเห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเยี่ยมพระโอบุชู้ และก็
สวยสดงดงามเป็นกรณีพิเศษ ก็คิดว่า "คราวนี้จะตายก็เชิญเถอะ ตายเมื่อไรก็ช่าง
ฉันจะเกาะชายฉัตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป ไปไหนก็ไปกัน"

แต่ว่ามันไม่ยกจะหนีไปก่อน แผลก แทนที่จะโดดไปเสียก่อนที่
ทุกขเวทนามันจะมา ไม่ยกโดด ยามปกติธรรมดา ป่วยนิดหน่อยผมโดดแล้วไปเลย ผม
ไปนอนเขลงอยู่บนวิมานโน้น ชั้นพรหม ผมก็นั่งมองดูร่างกาย นอนก็ได้ นั่งก็ได้ เห็นท่า
มันหมดลมหายใจเมื่อไร เราก็ไม่กลับถ้าไม่หมดลมหายใจ ทุกขเวทนาจลายตัวเราก็
กลับ

และก็มีบางครั้งในการป่วยในระหว่างกลาง ๆ พอเวลากำลังจะสบาย ๆ
พวกเห็นนอนเงียบกลับไปปลุกซะนี่ เกรงว่าจะตาย ถ้าเขาปลุกมันก็ต้องลงมา ลงมาแล้ว
ถ้าไม่ลงมาดีไม่ดีเขาเอาร่างกายไปเผา มันจะยุ่ง วาระเราไม่ถึงจะกลายเป็น **สัมภเวสี** ไป
วิมานนั้นก็ไม่มีสิทธิ์ เพราะอายุมันยังไม่ถึง

เมื่อลงมาถึงร่างกาย ร่างกายก็เจ็บปวดตามเดิม มันเป็นการทรมานกันนี้
ความหวังดีของคนใจ ทำให้คนป่วยไข้ไม่สบายมีทุกขเวทนาอย่างหนัก และบางคนก็
ยึดขาด ๆ มีอะไรเรื่องมาก สร้างความรำคาญ ดีไม่ดีผมก็หลับตาไปเลย หลับตาเปิดฉิบ
รำคาญคนพวกนั้น บางทีก็มานั่งสอนอะไรต่ออะไรก็ไม่ทราบ คือไม่เป็นเรื่องเป็นราว
ไม่ได้มีประโยชน์ ตัวเองไม่ได้พบอะไรเลย ก็สอนส่งเดช ผมรำคาญคนพวกนี้จริง ๆ

**ฉะนั้นบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทชายหญิงและเพื่อนภิกษุ
สามเณร ถ้าเวลาผมป่วย เห็นผมนอนเงียบ ๆ มันยังไม่ถึงเวลากิน ยังไม่ถึงเวลา
กินยาให้ยา ก็อย่าเพิ่งเรียก ปล่อยไปตามปกติ จิตจะได้เป็นสุข แต่ผมก็มั่นใจว่า
ใครจะตั้งตั้งโครงการแบบไหน ถ้าผมต้องการจิตสบาย ผมก็สบาย**

ก็รวมความว่าวันนั้นตั้งทำสู ตั้งอารมณ์ตามสบาย ใจทรงอารมณ์เงียบ มี
ความสุขสงบตามแบบฉบับ แต่ไม่ได้เข้ามานตัวเบ่ง ๆ อย่างเขาทำกัน พอจิตสบายเวลา
๒ ทุ่มตรงเบ่ง นาฬิกาตี ผมมีนาฬิกา แทนที่ได้ตัวอึดมันจะมา กลายเป็น **ท้าวสหัมบดี
พรหมมา** ท่านมาขึ้นข้างหน้า ผมก็จำได้ ผมพบทุกวัน ทำไม่ผมจะจำไม่ได้ ผมมีความ
เคารพในท่าน ผมไปพรหมผมต้องไปหาท่าน ไปไหว้ท่านก่อน

เวลานั้นผมไปได้แค่พรหม เพราะว่าตำราท่านสอนไว้ดีมาก ท่านบอกว่า
"นิพพานมีสภาพสูญ" ในเมื่อนิพพานมีสภาพสูญผมจะไปยังไร มันก็ไปไม่ได้ ไปกันแค่
พรหม การตัดสินใจเพื่อนิพพานของผมก็ยังมี ผมก็มีความเข้าใจว่าผมต้องปรารภ
พุทธภูมิเป็นปกติ และก็ตั้งใจไว้เสมอว่าตายแล้วเมื่อไรขอไปอยู่ที่พรหม มันมีความสุขดี

ที่ว่ามีความสุขก็ไม่มีสาว ๆ สวย ๆ เข้าไปกวน ถ้าเป็นเทวดา เทวดา
อย่างย่อมน ๆ เทวดาเด็ก ๆ มีบุญน้อย คนหนึ่งมีนางฟ้าเป็นบริวารตั้งพัน ถ้าบารมี
มากกว่านั้นมีบริวารมากกว่านั้น และนางฟ้าเธอก็สวย ๆ เหลือเกิน สวยทุกคน ถ้าผม
เป็นเทวดาเข้า ใ้ฉันสยเต็มผมมันมืออยู่ ดีไม่ดีผมก็สถาปนานางฟ้าขึ้นเป็นชายาเสียหมด
จะว่ายังไง ก็รวมความว่าผมตัดสินใจไปอยู่พรหมดีกว่า สงัดเงียบดี

เมื่อทำวสหัมบดีพรหมท่านมา ยกมือไหว้ท่าน ผมไหว้ท่านนะ ท่านก็บอก
ว่า

"คุณ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงต้องการให้ไปพบท่าน"

ผมก็บอกว่า "ถ้าอย่างนั้นขอท่านนำหน้า ไปทางไหนผมไม่เคยไป"

พระพุทธเจ้าผมเห็น แต่ที่อยู่ของพระพุทธเจ้าผมไม่เคยรู้ อันนี้เป็นความ
จริง คนที่มีฌานสมาบัติจะไปนึกว่าเห็นนิพพานทุกคนนะไม่ได้

ใ้ที่ว่านิพพานสูญนะเรื่องมันเป็นอย่างนี้

พวกได้ฌานโลกีย์ไม่เคยเห็นแม้แต่เงาพระนิพพาน เว้นไว้แต่
กำลังใจเวลานี้จะสะอาดเท่ากับกำลังใจพระโสดาบันโดยเฉพาะเวลา ไม่ตลอด
วันก็สามารถเห็นนิพพานได้

ถ้าหากว่าได้อภิญญา ก็สามารถไปนิพพานได้ ถ้ากำลังใจไม่สะอาด
เท่าพระโสดาบันไปไม่ได้แน่

แต่การเข้าเขตพระนิพพานจริง ๆ ไม่ใช่กำลังของพระโสดาบัน
พระสกิทาคา ต้องเป็นกำลังอย่างต่ำคืออนาคามี กำลังเวลานั้นถ้าเท่าอนาคามี
จะดูภาพพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ที่เข้าพระนิพพานไปแล้วจะสับสนตา ต้อง
ตัดสินใจว่าถ้าร่างกายพังเมื่อไรขอมานิพพานจุดเดียว เราไม่ต้องการมนุษย์โลก เท
วโลก พรหมโลกต่อไป เป็นการตัดอวิชชา ถ้าตั้งใจอย่างนี้จะมองเห็นได้สบาย ๆ กำลัง
เสมอกัน แต่เฉพาะเวลาสั้น ๆ ของท่านมีตลอดกาล ของเราเฉพาะเวลาก็ใช้ได้

รวมความที่ท่านสหัมบดีพรหมท่านนำหน้า ผมก็ตามท่าน แทนที่ท่านจะ
พาตรงขึ้น ท่านพาไปชมผ่านตั้งแต่โลกกันตจนรกถึงอเวจี ว่าเรื่อยขึ้นมาทุกขุม อธิบาย
เรื่อยขึ้นมา แต่เร็ว เร็วกี่ฟังชัด ขึ้นมาถึงสวรรค์ตั้งแต่ภูมิเทวดา รุกขเทวดา อากาศเทวดา
หมด ผ่านพรหมทุกชั้น ท่านชี้หมดว่า ทุกอย่างที่ไหนมีสุข ที่ไหนมีทุกข์อย่างไร อธิบาย
หมด เราก็เข้าใจอยู่แล้ว ไม่ต้องอธิบายยาว แล้วท่านก็ไปถึงพรหมชั้นที่๑๖ ท่านบอก

"หน้าที่ของเรามีแค่นี้ ต่อไปเป็นภาระของท่านจะต้องไป"

ถามว่า "ไปทางไหน" ก็ชี้ว่าไปจากนี้ ไปจากพรหมชั้นที่ ๑๖ ชี้ทางสูงขึ้น
ผมก็หมดปัญญา

การไปตั้งแต่เดิมถึงพรหมชั้น ๑๖ กำลังผมดีมาก พอท่านชี้ทางเห็นทาง
แล้วก็ก้าวไป พื้นที่ทางชี้เป็นแก้วผสมทอง แพรวพราวระยับสวยสดงดงาม คิดว่า
แผ่นดินที่นี่ทำไมสวยงามนัก เรามาตั้งแต่โลกกันตนรก ผ่านมนุษย์ ผ่านเทวดา ผ่านพรหม ไม่มี
มีดินแดนไหนสวยเท่าขนาดนี้เลย แต่ว่าการออกจากเขตพรหมชั้นที่ ๑๖ กลายเป็นคน
หมดกำลังเดินโผเผ ๆ กำลังมันน้อยกว่ากำลังที่ผมพูดอยู่เวลานี้ เวลานั้นโชชัดโชเซจจริง
ๆ บังเอิญไม้เท้าก็ไม่มีไป ถ้ามีไม้เท้าไปคงจะต้องเอาไม้เท้ายัน

เดินไป ๆ ก็ไปชนวัดหนึ่งมีกำแพงสวยสดงดงาม เป็นทองผสมแก้วแต่
แพรวพราวเป็นระยับ หน้าซุ้มประตูผสมขโมยแบบมาทำไว้ที่วัดท่าซุง ลักษณะซุ้มประตู
แบบนั้นแต่สวยกว่านี้มาก วิจิตรพิสดารเยอะ ที่ทำไว้หยาบตามฉบับของคนทำ และก็
ขโมยแบบคร่าว ๆ เอามาทำไว้ที่นั่นเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจของผม ผมเดินทางไปเมื่อเห็น
ซุ้มประตูที่ไร ผมต้องยกมือไหว้และนึกถึงซุ้มประตูที่เราเห็นที่นั่น เป็นการเตือนใจคล้าย
ๆ กับว่าเรามองพระพุทธรูปและก็เห็นพระพุทธรูปเจ้านั่นเอง

พอเข้าไปเห็นแพรวพราวก็ผ่านเข้าไป เวลาจะผ่านซุ้มประตูเห็นพรหมยืน
อยู่ ๔ องค์ พรหมทั้ง ๔ ท่านยกมือไหว้ แต่ความจริงเวลานั้นใส่ใจผมมันแค่พรหม แต่
สวยงามเป็นระยับเป็นพิเศษจริง ๆ แพรวพราวเป็นระยับ ความจริงไม่ใช่พรหม พระ
อรหันต์ ผมไหว้ท่าน ท่านก็ไหว้ผม ผมนึกว่าพรหมไหว้พรหมคงไม่เป็นไร เวลาไปเวลา
นั้นร่างกายมันแพรวพราวเป็นระยับเหมือนกัน แต่ผมเข้าใจว่าผมเป็นพรหม เพราะ
ความรู้มีแค่พรหม เข้าไปก็ไปเจอวัด มีอาคารอยู่ ๓ หลังและมีหอรระซัง

เดินไปด้านทิศตะวันออกมี **สระโบกขรณี** มีแท่นแก้ว มีต้นไม้แก้ว มอง
ไปนะไม่เดิน ผมเดินรอบ ๆ ดู เอ๊ะ มันวัดอะไรหนอ เจียบสกัด หาพระสักองค์คนสักคนก็
ไม่ได้ เข้าใจว่าเป็นวัด เดินอ้อมไปถึงหอรระซัง ผมก็เลยนั่งบนหอรระซังบนพื้น หมดแรง
จริง ๆ แล้วก็นอน

พอนอนแล้วสายตา ก็มองไปทางทิศตะวันออก เห็นสมเด็จพระผู้มีพระ
ภาคเจ้าเสด็จมา มีฉัพพรรณรังสีรัศมี ๖ ประการสวยสดงดงามมาก วันนี้เป็นสวยเป็น

กรณีพิเศษ แพรวพราวเป็นระยับ ท่านมาทางด้านทิศตะวันออกและเดินเข้ามา ตรงนั้น
ไม่มีประตู ผมเข้าใจว่าท่านต้องข้ามกำแพงมา แต่พอเดินถึงกำแพง **ปรากฏกำแพง
ขาดออก ย่นเข้าไป ย่นเข้าอยู่ลักษณะรูปเดิมไม่มีรอยย่น** ท่านเดินผ่านมาแล้ว
กำแพงก็ดันเข้าไปติดกันตามเดิม ท่านก็เดินมาที่ผม ท่านก็นั่งบนพื้นของหอระฆังที่
ผมนอน และผมก็ต้องมานั่งข้างล่าง ผมเคารพท่านมานาน

ท่านถามว่า "ชาตินี้เธอคิดว่าจะมานิพพานไหม ?"

ท่านถามแบบนี้ ผมก็บอกว่า "ผมไม่เคยคิดที่จะมานิพพาน"

ท่านถามว่า "เพราะอะไร?"

ผมบอกว่า "กำลังใจของผมไม่เคยคิดถึงเรื่องนิพพานเลย อีก
ประการหนึ่งก็ไม่อยากจะไปเพราะนิพพานมีสภาพสูญ ไม่มีอะไรเลยเหมือน
อย่างอากาศว่าง ๆ เปล่า ๆ ผมตั้งใจแค่พรหมเป็นสุข"

และท่านก็ถามว่า "ที่นี่เขาเรียกอะไร...?"

ผมก็บอกว่า "ผมไม่รู้จัก"

ท่านถามว่า "พรหมชั้นที่ ๑๖ รู้จักไหม...?"

ผมก็บอกว่า "รู้จัก เพราะพรหมชั้นที่ ๑๖ ผมมาไหว้ท่านสัทัมบดีพรหม
ทุกวัน และวันนี้ก็ผ่านพรหมชั้นที่ ๑๖ มา"

ท่านถามว่า "เลยพรหมชั้นที่ ๑๖ เขาเรียกอะไร?"

ผมตอบว่า "ผมไม่ทราบ"

จะตอบนิพพานก็ได้ นิพพานมันสูญนี้ มันก็ไม่มีที่

ท่านก็เลยบอกว่า "ที่นี่เขาเรียกนิพพาน อาคารต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นเพราะ
อาศัยบุญบารมีที่เธอสร้างวิหารทานไว้ในพระพุทธศาสนาแลทำเป็นสาธารณประโยชน์
เธอทำไว้มากจึงมีวิมานถึง ๓ หลัง และก็จึงได้มีหอระฆังพิเศษ และวิมานก็เป็นหลัง
ใหญ่พิเศษมาก วิมานบนนิพพานหลังใหญ่ ๆ อย่างนี้ไม่ค่อยมี จะมีเฉพาะสมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น"

ผมก็แปลกใจถามว่า "ของผมทำไมถึงโตขนาดนี้...?"

ท่านก็บอกว่า "เธอปรารถนาพุทธภูมิมานาน อาศัยบุญบารมีที่ปรารถนา
พุทธภูมิมา วิมานมันก็ต้องโตเพราะบุญทำไว้มาก"

ท่านก็ถามต่อไปว่า "เธอตั้งใจจะมานิพพานไหม ในเมื่อทราบว่าที่นี่เป็น
นิพพาน"

ผมก็บอก "ไม่เอาละ ไม่ไหว กำลังใจไม่มี มันหมดแรงจริง ๆ ครับ"

เวลาที่พูด พูดเหมือนคนซังกะตายพูด มันหมดแรงจริง ๆ

ท่านถามว่า "เป็นเพราะอะไร ?"

ก็กราบเรียนท่านบอกว่า "เป็นเพราะกำลังวิปัสสนาญาณไม่พอ" คือ
สนใจน้อย สนใจเฉพาะสมถภาวนา เรื่องวิปัสสนาญาณมีบ้าง แต่ว่า
น้อยเต็มที

สมเด็จพระชินสีห์ก็ทรงตรัสว่า "ใช่ แต่ว่าอาจารย์ของเธอป้อนวิปัสสนา
ญาณไว้หลายนะ ก่อนจะภาวนาเธอพิจารณาว่า ร่างกายเป็นอนิจจัง ของไม่เที่ยง เป็น
ทุกข์ เป็นอนัตตา นั่นคือวิปัสสนาญาณ"

ผมพูดย่อ ๆ นะ หลวงพ่อปานสอบแบบเนียนกว่านี้ และท่านก็เลยเนรมิต
ไม้ขึ้น ๑๐ ท่อน ท่อนแค่ออก บางมาก ทรงเรียกพระมา ๙ องค์ ดูเหมือนจำได้ว่าหลวง
พ่อปานเป็นองค์ที่ ๓ พระทั้ง ๙ องค์นั้นมาไหว้พระพุทธเจ้า ยกไม้ขึ้นป่าแล้วก็เดินไป
หมด ๙ องค์ เหลืออีก ๑ ท่อน ท่านก็บอกว่า "เธอยก"

ผมก็บอก "ยกไม่ไหว"

ท่านบอกว่า "นี่เป็นคำสั่ง ไม่ใช่คำขอร้อง"

ในเมื่อคำสั่งนี้ผมถือมาตั้งแต่เด็ก ถ้าท่านแม่ ท่านยาย หรือใครสั่งผมต้อง
ทำทันที ผมจะไม่ยอมขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ฉะนั้นผมอยู่โรงเรียนจึงไม่เคยถูกดุถูก
ด่า ไม่เคยถูกเขียน เพราะคำสั่งของครูต้องเป็นคำสั่ง เวลาโตแล้วไปทำงานกับใคร ก็ไม่
เคยมีโทษเพราะการขัดคำสั่ง ในเมื่อพระพุทธเจ้าสั่งก็ยิ่งกว่าพวกนั้นอีก มีความสำคัญ
เราก็ต้องทำ

ใจมันบอกยกไม่ไหว แต่พอลุกขึ้นมาตั้งทำยักแย้ยักยันว่าเอายังไง ๆ ก็
ลองยก พอจับปับมันเบายิ่งกว่ากระดาษบาง ๆ อีก เวลานี้กำลังใจมาถึงที่ กำลังใจก็มา
ยกไม้ขึ้นป่าออกเดินปับ ๆ แบบทหารตามพระ ๙ องค์ไป

เดินไปได้สักประมาณ ๑๐ เมตรกระมัง ท่านก็ทรงเรียกให้กลับ "กลับมา ก่อน เอาไว้วาง" แล้วผมก็กราบท่าน

ท่านบอกว่า "มันเป็นของไม่ยาก ทำวสหมบดีพรหมชี้ให้ดูแล้วว่า นรกขุม ไหนมันมีความสุขบ้าง"

ผมกราบทูลว่า "ไม่มีขุมไหนที่ผมชอบเลย ผมเข็ด ท่านทำวสหมบดี พรหมท่านก็บอกขุมนี้เธอมาก็ครั้ง บอกไปหมดเลย เข็ดเต็มที"

ถามว่า "เปรตเผ่าไหนมีความสุขบ้าง...?" ไม่มี

"อสุรกายกลุ่มไหนมีความสุขบ้าง" ไม่มี

"สัตว์เดียรัจฉานประเภทไหนมีความสุขบ้าง" ก็ไม่มี

ถามว่า "เป็นมนุษย์สุขไหม...?"

บอก "ไม่ไหวแล้ว เข็ดความเป็นมนุษย์เหลือเกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำคุณกับใครเหมือนไฟตักน้ำเสมอ ไม่มีใครรู้จักคุณ การป่วยไข้ไม่สบายถึง ๒-๓ ปี คนเขายังไม่รู้ว่าจะป่วยเลย เขาคอยอย่างเดียวว่า จะต้องการอะไรมันมี บ้าง ผมเข็ดความเป็นมนุษย์"

ท่านถามว่า "เทวดาชั้นไหนมีความสุขที่ต้องการบ้าง...?"

ผมก็บอก "เข็ด เป็นเทวดาหลายครั้งแล้วต้องโดดไปทุกที"

ท่านถามว่า "เป็นพรหมชั้นไหนที่ต้องการ...?"

ผมบอก "พรหมชั้นที่ ๑๐"

ท่านถามว่า "การเป็นพรหมดีไหม...?"

ผมบอกว่า "ดีไม่มาก หมดบุญวาสนาบารมีก็ต้องไป ผมก็โดดไปจาก พรหมจะกลับขึ้นมาเป็นพรหมใหม่"

ท่านถามว่า "ถ้าสามารถมานิพพานได้จะอยู่ได้ตลอดกาลจะพอใจใน พรหมไหม...?"

ผมก็บอกว่า "ถ้ามานิพพานได้ ถ้านิพพานมีพื้นที่อย่างไร ผมไม่ อยากไปพรหม ผมอยากไปนิพพาน"

ท่านก็บอกสั้น ๆ ว่า "การใช้วิปัสสนาญาณว่าจะมานิพพาน เอาสั้น ๆ (วันนี้ผมขอพูดสั้น ๆ) อันดับแรก รังเกียจร่างกายตามความเป็นจริง ร่างกายผู้ชายก็ดี ร่างกายผู้หญิงก็ดี ไม่มีร่างกายไหนสะอาด(ผมเห็นชัด)ร่างกายผู้ชายก็ตาม ร่างกาย

ผู้หญิงก็ตามไม่มีการทรงสภาพ แก่ทุกวัน มีแต่ความทุกข์ (ผมเห็นชัด) ร่างกายทุกคน ต้องมีความป่วยไข้ไม่สบาย (อันนี้ถนัดมากป่วยบ่อย) และทุกคนจะต้องตาย (อันนี้ก็ทราบ) ถ้าตายแล้วอารมณ์ชั่วก็ไปอบายภูมิ อารมณ์ดีหน่อยเป็นมนุษย์ ดีมาอีกนิดเป็น เทวดา ดีมาอีกหน่อยเป็นพรหม แต่ก็หมუნกันไปวนกันมาไม่มีความสุข ตัดสินใจไว้ โดยเฉพาะว่านับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ถ้าร่างกายพึงเมื่อไรเราขอมานิพพาน จงอย่าคิดว่าร่างกายมันเป็นเรา เป็นของเรา เธอมาเวลานี้เธอนำร่างกายมาหรือเปล่า...?"

ก็บอกว่า "เปล่า"

ท่านถามว่า "เวลาที่ไม่นำร่างกายมา ออกจากกายแล้วมีความสุขหรือ ความทุกข์...?"

ก็กราบทูลว่า "เวลานี้มีความสุขมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าพบองค์ สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าก็สุขเป็นพิเศษ ยิ่งไปกว่านั้นองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ ทรงแนะนำว่าที่นี้เป็นนิพพานก็ยิ่งสบายใจมากขึ้น และก็รู้ว่าที่นี้เป็นที่อยู่ของตนเอง ยิ่งมีความสุขใจมาก อยากมาพระเจ้าข้า"

ท่านบอกว่า "อยากมา ให้อยากไว้ตลอด และทำกิจเพื่อจะมานิพพานให้ ได้"

๑. โลภะ ความโลภ จงอย่ากลับไปให้มีอีก เวลานี้เธอตัดไปได้แล้ว

๒. โทสะ ความโกรธของเธอยังมี พยายามตัด

๓. ราคะ ความรัก เธอระงับมันได้ พยายามตัดให้สิ้น

๔. โมหะ ความหลง การคิดว่าเป็นพรหมดี จงเลิกเสีย (เวลานั้น มันติดแค่พรหมอย่างเดียว) ต้องการมาเฉพาะพระนิพพาน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เธอจะมานิพพานได้ทุกขณะจิตที่ต้องการและก็จะมาทุกวัน อยู่ นั่งนอนให้มีความสุขแทนวิมานของพรหม ขึ้นมาแล้วมาอยู่ที่ตรงนี้ ที่วิมานนี้ หลังไหนก็ได้ ตรงไหนก็ได้ บริเวณทั้งหมดเป็นของเธอ ถ้าเธอต้องการพบตถาคต นึกเมื่อไรจะมาถึง เมื่อนั้น"

ในเมื่อองค์สมเด็จพระภาควันต์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแบบนั้นก็ชื่นใจ และท่านก็ส่งกลับ ทรงตรัสว่า

"จงกลับไปเข้าร่างเดิม เวลาที่กำลังนอนป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล จงเดินไปทุกจุดคุณทุกคนว่านอนอยู่ที่นั่นมีความสุขหรือความทุกข์ ถ้ามีร่างกายอย่างนั้น คนที่นอนที่นั่นมีฐานะทุกฐานะ ไม่มีใครมีความสุข"

"และเธอจงอย่าลืม ทุกเช้ามีดเป็นอย่างน้อยขึ้นมาทุกวัน หลังจากนั้นถ้าจิตใจไม่สบาย ร่างกายเครียด มาพักที่นิพพานสัก ๒-๓ นาที ทำอย่างนี้ตายเมื่อไรมานิพพานเมื่อนั้น" แล้วสมเด็จพระภาควันต์ก็ทรงส่งกลับ

หลังจากนั้นแทนที่ผมจะไปไหน ผมก็ไปนิพพาน ผมไม่ไปพรหมแล้ว ผมมั่นใจว่านิพพานมี ไม่สูญญตามที่เขาว่า

นี่แหละบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทและบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณร การพูดบันทึกคราวนี้ให้เป็นหนังสือ และก็ตอนนี้ขอเป็นการจบหนังสือเล่มที่หนึ่ง เล่มหนึ่งมี ๑๐ คาสเซต และก็เรื่องการตายของผมนี้ยังไม่หมด นี่เป็นตายกรณีใหญ่ เป็นกรณีพิเศษ พบองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ทรงยืนยันว่าไปนิพพานได้

เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย เท่าที่ผมพูดมานี้ละ อาจจะมีใครบ้างไหมที่กล่าวว่า "เป็นการอวดอุตริมนุสธรรม" ธรรมอันยิ่งที่ไม่มีในตน แต่อย่าลืมว่าองค์สมเด็จพระทศพลทรงยืนยันกับพระสงฆ์ทั้งหลายว่า โมคคัลลาน์เป็นลูกของเรา เห็นจริง รู้จริง พูดตามความเป็นจริงไม่ผิดวินัย

ตอนนี้ไปสัญญาณบอกเวลาหมดแล้ว สำหรับเล่มที่ ๑ ขอจบแต่เพียงเท่านี้ ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบุญคุณผล จงมีแต่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์